T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 15 Ocak 2020
Sayı : 1070

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur. 09.01.2020

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon		
Esas Komisyon	Adalet	
Tarih : 21 Ocak 2020		Esas No: 2/2541

T.B.M.M. ★ CUMHURİYET HALK PARTİSİ CHP 1923 GRUP BAŞKANLIĞI

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR Bşk.LIĞI
15 Ocak 2020
Nanlara.

TBMM
GELEN EVRAK
15 Ocak 2020
600515

GENEL GEREKÇE

Usul ekonomisi, yasalarda öngörülen düzenleme çerçevesinde yargılamanın kolaylaştırılmasını, yargılamada öngörülen olağan zaman süresinin aşılmamasını ve gereksiz gider yapılmamasını amaçlar ve bunu hâkime bir görev olarak yükler. Bu bağlamda, "basitlik", "hızlılık" ve "ucuzluk" usul ekonomisini oluşturan ögeler olarak ortaya çıkar.

Anayasamızın 141 inci maddesinin 4'üncü fıkrasına da girmiştir: *"Davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması, yargının görevidir"*. İfadesine usul ekonomisi ilkesini benimsemiştir.

Yine aynı yönde Hukuk Muhakemeleri Kanunumuzun 30'uncu maddesine göre: *"Hâkim, yargılamanın makul süre içinde ve düzenli bir biçimde yürütülmesini ve gereksiz gider yapılmamasını sağlamakla yükümlüdür."* İfadesi ile usul ekonomisi açıkça ve özel olarak tanımlanmıştır.

Usul ekonomisi, yasalarda öngörülen düzenleme (düzen/intizam) çevresinde yargılamanın kolaylaştırılmasını ve olumsuz ifadesiyle karmaşık hale getirilmemesini; yargılamada öngörülen olağan zaman süresinin aşılmamasını (işin uzamamasını) ve gereksiz gider yapılmamasını amaçlar ve bunu hâkime bir görev olarak yükler.

Aslında bu hususlar, günümüzde bütün Dünyanın çözüm aradığı "yargılamanın etkinliğinin artırılması" çalışmalarının özünü oluşturmaktadır.

Ancak belirtmek isteriz ki; uygulamada kanun yolu olarak yer alan "İstinaf" ve "Temyiz" aşamaları usul ekonomisi ilkesi açısında bazı sorunları beraberinde getirmektedir.

Nitekim verilen bir mahkeme kararının ilk olarak İstinaf incelemesi için Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesi; takip eden süreçte temyiz kanun yoluna tabi bir karar olması durumunda Yargıtay'a temyiz incelemesi için gitmesi yargılama sürelerini uzatmaktadır. Böyle bir örneklemde bir dosyanın yalnızca Bölge Adliye Mahkemesi ve Yargıtay aşaması ortalama 4 yıl sürmektedir.

Temyiz kanun yoluna tabi olan mahkeme kararlarının neredeyse tamamı için istinaf aşamasından sonra temyiz kanun yoluna başvurulduğu bir gerçektir.

Bu nedenle Yargıtay'da temyiz incelemesine tabi olan kararlar açısından istinaf kanun yoluna başvurulması usul ekonomisi ilkesine zarar vermektedir. Sonun kesin hükmün Yargıtay tarafından verileceği dosyaların ara mahkeme olarak Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesi yargılama sürelerini uzatmaktadır.

Verilen bu kanun teklifi ile Yargıtay temyiz incelemesine tabi olan kararların; istinaf incelemesi dışında bırakılarak yargılama sürelerinin uzaması engellenerek usul ekonomisi ilkesine uygun hale getirilmesi amaçlanmıştır.

T.B.M.M. CUMHURİYET HALK PARTİSİ CHP 1923 GRUP BAŞKANLIĞI

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Bu madde ile; temyiz kanun yoluna başvurulabilen kararlara karşı istinaf kanun yoluna başvurulamayacağı düzenlenerek usul ekonomisi ve yargılama süresi açısından etkin bir düzenleme yapılması amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

T.B.M.M. CUMHURİYET HALK PARTİSİ GRUP BAŞKANLIĞI
CHP 1923

6100 SAYILI HUKUK MUHAKEMELERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 12/1/2011 Tarih Ve 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 341. Maddesine aşağıda fıkra eklenmiştir.

"6) Temyiz kanun yoluna başvurulabilme yolu açık olan kararlara karşı istinaf kanun yoluna başvurulamaz"

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

T.B.M.M. ★ CUMHURİYET HALK PARTİSİ CHP 1923 GRUP BAŞKANLIĞI